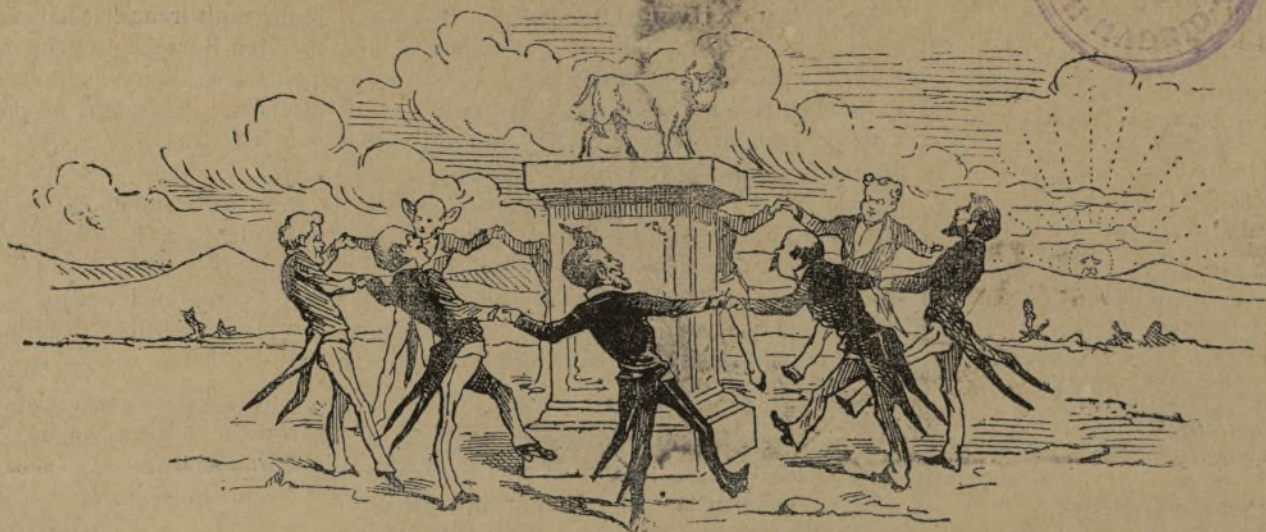

Se ven
á
crits

2
QUARTOS

per
tot arreu

Se ven
en los
kioskos

2
QUARTOS

cada
ballada

LA SARDANA

PERIÓDICH DEFENSOR DELS QUE SEMPRE PERDEN

SORTIRÁ QUAN BE LI APAREGUI, DONANT Á LO MÉNOS UNA BALLADA CADA VUYT DIAS

Direcció : Ronda de la Universitat, 96

¡VA DE BO!

Ja sabrán vostés que 'ls industrials han celebrat lo seu Congrés anti-filoxerich; m' equivocaba: vull dir anti-tariférich camatxistich.

Mirin en la última reunió celebrada dimars, quinas cosas van passar.

Hi havia 'l propòsit de no deixar continuar lo Congrés y 'ls polissons se apoderaren del camp d'operacions, lo teatro de Novetats, sense deixarhi entrar ni un' ànima. Pero ¡fillets de Deu! la gent se adona que las portas del café no eran presas, y per aquell cantó comensan á entrar dintre 'l teatro. Los polissons, tiessos com un rave, no deixaban passar per la porta principal, pero tothom entrava.

Se adonan de l' amagada d' ou y ¡plaf! porta tancada y dos polissons de guardia.

Pero lo teatro anava omplintse. ¿Era miracle? No, era una nova porta desconeguda dels polissons. Donchs, apa: vinga buscar aquesta gatonera y posarhi guardia. ¡¡¡Tot estava tancat, barrat y guardat!!! Ara sí que no entrarà ningú.

¡Y ara! ¿Tornan á entrar demagogos de xistera? Donchs es que troban pas franch per algun punt. — Altra vegada busca y roda, pero ¡ca, barret! entran per la cuyna del café, saltan per un reixat, per la paret, per la finestra; al fi entran com bruixots y 'ls polissons no hi poden res. Semblava alló del Comendador.

De una manera ó altre lo teatro s' ha omplert fins á vessar, y com tota aquella gent creu estar dintre la lley celebrarán reunió.

- Que no pueden ostés celebrar la reunion.
- Ja 'n parlarém.
- Es que tengo órden del señor gobernaor.
- Vinga aquesta ordre.
- Es de palabra.
- Donchs mentres no vinga per escrit...
- Ostés me desobeeen.
- Miris que hi ha centenars de personas que justificarán lo contrari. Vinga la ordre escrita y l' acatarém.

—Yo memo lo digo y basta!
(Rialladas. Se repeteix la frase.)

Surt lo president á entendres ab lo senyor governador, després de una pila de incidents que no sé quin es més graciós que l' altre, y en los qual ja poden vostés suposar que 'l bufon parlava en castellá ó cosa semblant.

Regna un bon rato de silenci.

Lo president volia tornar á entrar, pero los guras ho privan.

No sé cóm, se forma un grupo que de una rebolada 's clava dintre.

Y continúa entrant més gent. ¿Per 'hont? No se sab.

Als polissons debia passárloshi com als sayons que guardavan lo sepulcre de aquell que morí igual que un lladre.

Entretant en las taulas del teatro tothom se bellugava, y 'l públich y delegats estavan impacients. Si 's pronunciavan un parell de paraulas tot eran aplausos, tot entussiasme.

Llavors havia arribat un senyor empleat dels grossos, y junt ab ell uns quants civils (no confondre 'l significat de aquesta paraula, que no volém pas dir arengadas, no). Aquestos últims (no las arengadas, los civils) habian carregat los fusells.

Se intimá per primera vegada que 's dissolgués la reunió.

Ni 'ls mils.

Segona intimació.

Ni 'ls cents.

Va la tercera....

Contra la forsa no hi ha resistencia, diu lo adagi.

Aixó passava entre bastidors. La concurrencia, que temia algo, volgué saber alguna cosa, y li digueren que 'ls civils s' enduyan pres al president.

¡Quin esclat de indignació!

Sort que 'l president va presentarse desseguida al públich. Lo xivarri de aplausos de aquell moment no te comparació.

Explicat lo de las tres intimacions de l' auto-

ritat, se dissolgué l' assamblea en mitj de una animació que si hagués pogut convertirse en forsa motriu, á ca 'n Batllons podrian mourehi la fàbrica una dotzena d' anys seguits treballant nit y dia.

La sortida del teatro Novetats va ser una manifestació molt significativa.

Una opinió nostra.

Los agents de l' autoritat han contribuït moltíssim al éxit del Congrés ab las sevas intemperancias y altrás cosas rancias que 'ns tenim de callar.

Per lo qual tenim la satisfacció de donar, per nostra part, las més expressivas gracias á tots los Gutierrez, Lopez, Sanchez, Perez, Martinez, Zúñigas y Quiñones, que feyan de gura en aquell acte.

No 'ls podém donar un puro de calé ó pagárloshi un gotet de vi, perque no 'ls coneixém á tots y sentiriam que algú quedés sense recompensa.

¡SI ARA FOS A FER!

Fa mitj any, que quan sentia los laments de algun casat, que afligit pe 'l que patia renegava y malehia lo no habers solter quedat,
jo me 'n reya,
puig no creya
que poguer esser vritat.

Si 'ls amich me aconsellavan que may fes tal disbarat, y al objecte m' explicavan las tragerias que passavan per haber tal pas donat,
jo me 'm reya,
puig no creya
que pogués esser vritat.

Si lo quadro algú 'm pintava de algun pobre enmaridat que ab la llibertat somiava y que ab ansia n' esperava quedar viuda ben aviat,
jo me 'n reya,
puig no creya
que pogués esser vritat.

Si algun viudo 'm referia
los horrors del seu passat
jurant que 's suicidaria
ans que fer la bojeria
de deixar la viudetat,
jo me 'n reya,
puig no creya
que pogués esser vritat.

Dels laments dels que contavan
las miserias del casat,
dels amichs que aconsellavan
y dels que 's regositjavan
de la sort de habé' enviudat,
jo me 'n reya,
puig no creya
que pogués esser vritat.

¡Ja á n' al gremi perteneixo
pe 'l que tant hi suspirat!
¡que dormia reconeixó!
com vosaltres, maleheixo
lo no haberm' solter quedat.
¡Tant que reya,
quan no creya
que pogués esser vritat!

¡M' han cassat! no me 'n amago;
al últim hi he rellicat!
¡lo no creureus, amichs, pago!
ja hi begut de fel lo trago
pe 'l que tant m' heu predicat.
¡Tant que reya,
quan no creya
que pogués esser vritat!

¡Ja tinch dona! ¡qui ho diria!
¡ja tinch sogres sens pietat!
¡tres cunyadas, oncle y tia!
tots plegats ¡ab la manía
de veurem morir penjat!
¡Tant que reya,
quan no creya
que pogués esser vritat!

Qu' era un cel me figurava
la vivenda de un casat,
que de flors sembrada estava;
¡que jo truitas somiava
may ho havia reparat!
¡Tant que reya,
quan me creya
trobar la felicitat!

¡Ja no visch ni tinch sossego,
y m' está que n'irpintat!
¡Ay, amichs solters! vos prego
que no feu com jo, que cego
m' hi jugat la llibertat.
¡Ja no rich com avans reya!
¡ja ara crech, lo que no creya
que pogués esser vritat!

Julio JENER

SALTIRONS

¡Ja se 'n varen recordar que 'l dissapte passat
18 de mars, era l' onzé aniversari de la procla-
mació de *La Commune*?

Donchs tinch lo gust de participarlosi que
tant en Europa com en América va conmemo-
rarse ab gran xirinola.

Tenim entés que per Catalunya no hi ha ha-
gut població un xich important sense que, al
menos un grupo, celebressin lo corresponent
xeflis ab son degut acompanyament de brindis.

LA SARDANA, encara que no es comunalista,
també va celebrarho, perque, francament, es
cosa que li simpatisa.

Siempre la cabra tira al monte.

Lo cardenal Moreno ja ha tret lo Sant-Cristo
gros per' apaciguar lo remats dels entremesclats
y 'ls carcas.

Me 'ls ha clavats una circular pe 'ls bigotis
que 'm temo farà 'l mateix efecte que un pegat
en un banch.

Quan las mitras se posan de gayrell...

Lo delegat de Hisenda que tenim á Barcelo-
na se negá á rebre 'l notari que hi anava en
nom de la lley per entregarli reclamacions dels
contribuyents á fi d' elevarlas al govern.

Pero 'l senyor delegat va fer com qui sent
ploure.

¿Y la lley? ¿Y lo respecte á l' autoritat?— pre-
guntarán vostés.

Ja veurán, es que tal vegada lo representant
del govern volgué donar una lliçó als enemichs
de certas ideas *massa* avansadas.

Si es en aquest sentit li dispenso.

Tant mateix lo govern francés comensa á es-
polsarse las moscas.

Los frares benets tornavan á fer niu en un
departament de Fransa, y á castanyas los han
dispersat.

¡Arri lluny! ¡Abaix la ganduleria!

Una senyora d' Enguera ha pagat un esplén-
dit dinar als pobres que acreditessin haber con-
fessat y combregat.

¡Vaya una manera de purgar á la miseria!

Diu que á Girona es fácil quedin á las foscas
perque la empresa del gas no cobra.

Per igual motiu no falta qui te una vena als
ulls y no hi veu ni al mitj del dia.

Si volen més informes dirigirse al senyor...
Caaaa.....¡arri!

En Sunyer y Capdevila, junt ab altres vehins
de Roses, volian veure 'l llibre de actas del
Ajuntament.

¡Tafaners!—diria l' arcalde—¿ahont s' es vist
tal atreviment?

Y me 'ls tanca á la presó y en dona part al
jutje.

D' aixó 'n dich arcaldes.

Lo Senat francés ha discutit una lley per la
qual treuen á Deu de las escuelas.

Los católichs de la nació vehina ab tal motiu
incitan á sublevarse contra la lley.

Ep! noys ¿que no vos recordéu de la pó que
va agafarvos quan se deya que 'l primer dret
del home era 'l de sublevarse?

¡Quina falta de memoria!

El Comercio de Palma de Mallorca tot sovint
publica telégramas estranys, incomplets ó que
no s' entenen.

La culpa es dels telegrafistas que escriuen
geroglífichs en comptes de paraulas.

Está clar, com que á Espanya l' empleat que
sab fer palots y ganxos un xich bé, desseguida
aspira á ministre.

Ey! no vull pas dir qu' en Camacho sápigat
tan poca cosa.

A Vilanova del Camí dos joves disputavan
de paraula, quan surten dos del ajuntament y
los hi encaran no sé quinas armas.

A mi 'm sembla que se m' hauria ocorregut
portar presa á l' autoritat.

Ja veurán: ¿no imitava als salta-camins?
Donchs es natural que la portessin á la cangri
imitantla á n' ella.

A ca 'n Juncosa del carrer de Fernando hi
hem vist un regalo que varios amichs del gremi
de confiters fan al senyor Calcat, que 'ls hi dich
jo qu' es cosa de gust y de quartos.

Es una joya feta pe 'ls reputats argenteres
Camps y Planas, que son xicots que hi tenen

la má molt trencada, habenthi treballat en No-
bas y en Borrell, lo primer autor de l' estatua
que corona la joya, y 'l segon autor del retrato-
miniatura al oli, que no pot semblarse més al
senyor Calcat.

Un ensorrament en las minas de carbó de
pedra de Lumley ha soterrat un gran número
de miners.

Ara comprench perque la cámara francesa es
contraria á la llibertat de coalició.

Un periodista conservador y 'l ex-jefe de la
partida de la Porra sortiren ferits de un desafío
que tingueren.

¡Si que ho sento!

¡Quina gresca han armat los bisbes y arca-
bisbes!

Carta de aquí, sermó de allá, pastoral per un
cantó, remittit per un altre, y entre mastins y
carcas están fent tal comedia que n' hi ha pera
llogarhi cadiras.

Es molt bonich veure com l' enemich se ba-
ralla ab ell mateix.

*

Pero jo hi diré la meva.

¿Saben perquè 's barallan?

Per qüestió de oportunitat ó millor dit de
procediment.

En lo fi tots hi están conformes, pero no en
la manera de arribarhi.

Mireuho be y al fondo de tot s' hi veu la
boyna y 'l trabuch.

Un ciutadá ha fet públich que l' altre dia un
municipal li va omplir la cara de sanch y des-
prés já ca la ciutat!

¡Si qu' es estrany! perque l' *autoritat*, encara
que siga en forma de municipal, no acostuma
á abusar ¿eh?

Y poso per testimoni á tots los burots d' Es-
panya.

Francisco Bueso cayó
de un elevado balcon
y una mujer invocó
á la Virgen de Lidon,
oyó sus ruegos Maria
y al niño salvó la vida.

Aixó es un verset qu' hem copiat de un ex-
voto representant un noyet cap-per-avall, etc.

Lo fet del vers jo no 'l nego, perque hi ha
cosas que s' escapan á la penetració humana.
¡Está clar!

Lo que sí nego es la inspiració que havia de
iluminar lo *númen* del poeta autor de aquellas
ratillas curtas.

¿Eh qu' está be alló de

Oyó sus ruegos Maria
y al niño salvó la vida?

Es literatura católica.

Continúan explotant la llana aquestos enso-
tanats que ab lo nom de missionistas recorren
las poblacions de Catalunya mentint é injuriant
á quant se posan á la boca.

A Vilar de Castellvell se 'ns assegura que
parlaren de un modo indecent contra 'l ball,
los festeigs y 'ls periódichs, afegint que no
plouria fins que se haguessen confessat alguns
que 'n faltavan.

No cal dir donchs de quin modo 's portarian
al parlar de la prostitució. Era cosa de taparse
las orellas.

Proposo qu' en lloch de missionistas, se don-
gui á 'n aquestos manus lo nom de mixonistas.

En un mes y quatre dias diu que han mort tres mestres de guitarra distingits: l'Arcas, en Brosa y l'Altimira.

Be, ara ja sabem que 'l bisbe entremesclat pot suplirlos.

Del mal lo menos.

Lo senyor bisbe treballa pera fundar un *Liceo catòlic*.

Conti ab mi, senyor Urquinaona.

—¡Qui fa dos!

Un diari francès diu qu' en l' acte solemne de abdicar en Cárlos del suro, dirá:

—Fill meu, no tinch res... ¡Tot t' ho deixo! (No pas las húngaras, flavio.)

Setze mil fincas posadas á pública subasta y ni un' ánima que n' oferís un céntim.

Aixó passava á Zamora.

Y aviat passarà á tot Espanya.

A Cornellá aquella societat coral neo-carca que 's titula del *Sagrament*, ha celebrat la diada dels Joseps ab pá y trago celestial.

Aquella colla de federals arrepenits deuben tenir algun pes molt gros en la conciencia, perquè tot sovint tenen de anar á abocarla als peus del confessor.

*

Y á propòsit de Cornellá.

¿Encara no están llestos tots aquells que tant s' ensajan en carregarse 'l Sant-Cristo? ¿També succehirá com los dos últims anys que sembla encara 'n pateixen alguns dels que 'l portavan, y que tan bons sustos varen donar á la imatge com al públich, fent fer unas essas á Jesucrist crucificat que semblava un marino inglés quan torna al barco?

TAFANERÍAS

¿Cóm dimoni l' autoritat consent que 'ls divendres de quaresma los vehins del primer pis de casa nos fassin trencar lo manament, omplintnos lo ventrell de olor de carn á la brasa?

¿Perqué 'l vehinat permet sense protesta que puji pe 'l cel-obert aquella farum de greix?

¡Vaya una manera de fernos denteta! ¡Com si tothom guanyés prou setmanada pera menjar carn aquell dia!

(D' aixó 'm queixo.)

Un capellá, la setmana passada pegá tal morma á un noy, que ha sigut necessari vuydarli un ull.

Pares de familia: continueu enviant los fills á la gent de sotana, que ells son los sabis y 'ls carinyosos.

Pero no vos queixéu si demá teniu de cridar justicia.

Lo celibat no dona més de sí.

A Costa-Rica un terremoto ha destruhit una pila de poblacions, morinthi alguns milers de personas.

¿Que també es aixó un cástich de la suprema sabiduría?

Me agradaria saberho.

Escolti, senyor bisbe de Mahón: ¿Qué hi te que dir ab lo drama *La Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist* per trobarlo una heretjía?

Miri que l' autor es un frare, y dels de Manresa y un bisbe de Vich concedí un cabás de indulgencias als espectadors.

¿Entent qué vull dir? Que cap bisbe deuria tirar pedras á la seva teulada.

Y ara que parlém de bisbes.

Vos dich que n' hi ha un vagó (no de bisbes) sino de lo que passa ab los *mesclats* y 'ls *purs*, ó sia los hermafroditas y 'ls carlins.

Creyentse fer disfavor al nostre estimadíssim y amantíssim prelat, fan corre que toca la guitarra á ratos perduts, cantant com un bon fill de la terra de María Zantízima.

Vamos, ¿qué té de particular que 'l senyor Urquinaona, com á bon espanyol, siga guitarrista y canti peteneras, si aquestas no son contrarias á la doctrina del angélich doctor sant Tomás de Aquino?

Lo rector de Catigny ¿saben com prepara las noyas pera la comunió?

Tancantse á solas en l' arcoba, posantlas al lit... etc.

Y ¿saben cóm s' ho arreglan los pares per enviarlo á la caga-menja?

Portantlo als tribunals.

¿Quins desacatos á l' autoritat eclesiástica!

Quatre cartas, senyors, quatre cartas va enviar una mitra coneguda de molts de vostés al secretari de certa societat car-catòlica, no podent obtenir resposta de cap de las maneras.

¡Verje santíssima, quina insubordinació!

¡Sant Castelar gloriós, patró de la disciplina, ajudéulos!

*

Pero es altament consolador, en mitj de aquesta tempestat infernal promoguda per en Banyeta, veure com lo seráfich *Burinot*, sumís, obediént y plé de santa unció, respecta las ordres del pastor de aquest remat de ovellas desgarradas, que ha comés en lo carcunda colega un cruel *burinotici*.

¡Pobre bestia!

Lo reverent Delpuech, capellá de Dordogne fou sorprés en flagrant delict de adulteri ab una dona mare de molts fills.

Sort que aquestos fets no succeheixen sino un cop cada vegada, que sino...

Encara continúan faltant á la ley los capellans en la qüestió de cantar las absoltas de cos present.

Se coneix que aquesta gent primer se deixaria penjar que cumplir la ley, quan aquesta pot privarlos de guanyar unas quantas pelas.

A veure, senyor Rius y Tauler, si de aquestos facciosos me 'n sab portar unas quantas dotzenotas á la garjola.

Jo no voldria lleys de imprenta y las tinch de dragar per forsa.

Se 'ns ocorre un dupte:

Quan un capellá va de viatge, ¿pot anar ab la majordona?

Y en cas afirmatiu;

¿Es convenient poderlos trobar en una fonda ab un quarto sol per tots dos?

Pero vamos, suposém que 's presenta 'l cas, y que 'l *mon* diu al *dimoni* que fassi barallar la *carn*: ¿Qui tindrà la culpa si la materia guanya al esperit?

Si l' enllustrat *Burinot* no hagués rebut la *mitralada* de marras, ara li suplicariam que hi digués la seva.

Lo tribunal de Seine-et-Marne, acaba de condemnar á quinze mesos de presó al abat Gaudet per atentats al pudor en un noyet de sis anys.

Feya temps que no havia passat un cas semblant.

EPÍGRAMAS

La Lola un dia 'm va dí'
parlant del *dir de la gent*:
—Jo no 'm fico ab lo jovent,
y 'l jovent se fica ab mí.

*

Una vegada un pabana
va esplicarme á cau de orella
que dona vol *dir costella*.
Aixó 'm va fer molta gana,
y fins me feu decidí'
á anar á la Font Trobada
á fer una *costellada*
ab las noyas de un vehí.

A. FARIGOLA

Lo barítono Amorós
sempre amohina al Albert,
dientli qu' en un concert
va donar lo *fa de cos*.

*

A carambolas jugava
lo meu amic Jaume Anglés;
de tirarne una acabava,
y 'm va dir que adelantava
habent tirat retrocés.

ACSOIB

ENTRETENIMENTS

XARADAS

Hu vocal, dos consonant,
y la *tot* veuréu nedant.

*

Hu de bosch, aliment *dos*,
tot objecte qu' es vicios.

RUCH NAFRAT

QUADRAT DE PARAULAS

. . .
. . .
. . .
. . .
. . .

Omplir los pichs ab lletres que llegidas tant horisontal com verticalment, diguin: la primera ratlla un metall; la segona una ciutat antiga; la tercera lo que molts senten; y la quarta lo que tenen los quadros.

ÁLOS

SOLUCIONS

ALS ENTRETENIMENTS DEL NÚMERO PASSAT

XARADAS: 1.ª Ca-sa-ca. 2.ª Sa-bó.

GEROGLÍFICH: Lo primer amor es lo més fort

ANUNCIS

PASTELERIA ESPANYOLA

Bunyols calents. (Fabricació continua.)

Suspírs de Contribuyent. Palos-Camatxo. Castanyas confitadas. Pinyas de la Península y de América. Confitura d' empleat. Llágrimas nacionales.

Especialitat en pastelillos á la madrilenya.

Mozos en conserva.

No confóndrela ab cap altre. Pasteleria espanyola del carrer de la Escopeta, cantonada á la plassa del Rosari de la Aurora.

PETENERAS EPISCOPALS

Lamentacions, ploricallas, sospírs y gêmechs ab acompanyament de guitarra, posats en solfa per un príncep de la Iglesia, molt á propòsit pera passar estúpidament lo temps durant la darrera setmana de quaresma.

De venta en la botiga de música celestial del carrer del Bisbe.

CARICATURA

¿Veuen aquest senyor magricias, de tupé piramidal, que sempre sembla que riga?

¿Veuen qué ensenya ab la mà esquerra? Es un manyoch de papers, ab los quals diu ell que 'ns ha de fer felissos. Al primer moment me habian semblat prospectes de algun elixir pe 'l mal de caixal, pero mirantho més bé he vist que tots deyan al comensar: PROJECTE, LLEY, REFORMA, etc.

No s' entussiasmin.

“ Mirin bé qué aguanta ab la mà que te al darrera.

¡Eh, quin garrot!

Donchs obriu l' ull y aplanéu la esquena.

Y si portéu diners à la butxaca ¡cuydado! que més enllà, en mitj de un fondo negre y plé de corbs, veig un subjecte, acompanyat de altres, que demana naps ó la vida à una colla que 's resisteixen.

Moltas cosas més se veurian en aquesta caricatura, sino que ho tapa l' ombra de la Lley de Imprenta que 'ns fa la idem.

LASARDANA